15/10/2019

Στη Νέα Υόρκη η έκθεση «Μέγας Αλέξανδρος, ως Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Κληρονομιά»

/ Ομογένεια

Την ψηφιακή έκθεση «Μέγας Αλέξανδρος, ως Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Κληρονομιά» θα εγκαινιάσει την ερχόμενη Πέμπτη 17 Οκτωβρίου στη Νέα Υόρκη, ο γενικός γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού Γιάννης Χρυσουλάκης.

Η έκθεση θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου της Νέας Υόρκης και τελεί υπό την αιγίδα της γενικής γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού.

Κύριο έκθεμα είναι το γνωστό χειρόγραφο «05» του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας, σύμφωνα με ενημέρωση από τη γενική γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού.

Image not found or type unknown

Το χειρόγραφο δημιουργήθηκε τον Μεσαίωνα και εξιστορεί -μέσα από μια πλούσια εικονογράφηση- τη ζωή και τα έπη του Μεγάλου Αλεξάνδρου, από τη γέννηση

μέχρι το θάνατό του.

Το χειρόγραφο του 14ου αι. αντιγράφηκε, όπως επισημαίνεται, από βυζαντινούς καλλιγράφους για την προσωπική βιβλιοθήκη του Αλέξιου ΙΙΙ Κομνηνού, αυτοκράτορα της Τραπεζούντας, και κοσμείται από 250 μικρογραφίες.

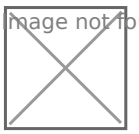

Υπενθυμίζεται ότι εγκαινιάζοντας την εν λόγω ψηφιακή έκθεση στο πλαίσιο της 84ης ΔΕΘ, το Σεπτέμβριο, ο υφυπουργός Εξωτερικών, αρμόδιος για θέματα Απόδημου Ελληνισμού, Αντώνης Διαματάρης, είχε πει ότι στα μέσα Οκτωβρίου η έκθεση θα «ταξιδέψει» στη Νέα Υόρκη και εκτίμησε ότι πρέπει να «κυκλοφορήσει» παντού, καθώς μιλά τη γλώσσα των νέων και έχει σημασία να μεταφέρει σε όλο τον κόσμο την ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Σύμφωνα με τους ερευνητές και τους επιστήμονες που ασχολούνται με τη μελέτη του χειρογράφου, πρόκειται ουσιαστικά για τη διήγηση της ζωής του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ενώ περιγράφονται αναλυτικά τα γεγονότα πριν και κατά τη διάρκεια της εκστρατείας του, που κατέληξε στη μακρινή Ινδία, μεταφέροντας, μέχρι εκεί, τα ιδεώδη και τις αξίες του ελληνικού πνεύματος που διδάχτηκε από τον Αριστοτέλη.

Η συγκεκριμένη διήγηση έγινε το μεγαλύτερο σε διάδοση μυθιστόρημα στον Μεσαίωνα, μεταφράστηκε σε 30 γλώσσες, ξεπερνώντας τα όρια θρησκειών και πολιτισμών και διαδόθηκε σε ολόκληρο τον κόσμο ενώ αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για ιστορικούς, λογοτέχνες, ακόμη και σκηνοθέτες.

Το χειρόγραφο περιέχει 250 μικρογραφίες, διακοσμημένες με φύλλα χρυσού, και κείμενα και παρουσιάζει, σχεδόν με κινηματογραφικό τρόπο, τη ζωή του Μακεδόνα βασιλιά.

Το υλικό αυτό ψηφιοποιήθηκε και παρουσιάζεται στην έκθεση με τίτλο «Ο θρύλος του Μεγάλου Αλεξάνδρου ως Βυζαντινή κληρονομιά. Η μαρτυρία ενός βυζαντινού χειρογράφου». Τα γεγονότα της διήγησης μεταφέρονται στον επισκέπτη μέσα από ολογράμματα και τρισδιάστατες προβολές.

Ο Μέγας Αλέξανδρος, ένας απόδημος Ελληνας

«Ως υφυπουργός Απόδημου Ελληνισμού θα ήθελα να διεκδικήσω τον Μέγα Αλέξανδρο για κάτι που ίσως να μην είναι τόσο γνωστό ή αποδεκτό: ως έναν από τους αποδήμους, γιατί ταξίδεψε για πολλά χρόνια. Ο Μέγας Αλέξανδρος ως

θρύλος είναι και ένας απόδημος Ελληνας», είχε πει ο κ. Διαματάρης, στα εγκαίνια, στο πλαίσιο της ΔΕΘ, που έγιναν παρουσία και του κ. Χρυσουλάκη.

Μιλώντας, δε, στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, ο κ. Διαματάρης δήλωσε εντυπωσιασμένος από την έκθεση αλλά και τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται, με τη βοήθεια της τεχνολογίας, συνεχάρη τους διοργανωτές και υπογράμμισε ότι «η έκθεση αυτή, η οποία θα κυκλοφορήσει και εκτός Ελλάδος, θα βοηθήσει και με την αρτιότητά της, γενικά με το όλο της πνεύμα, να καταλάβουν και ακροατήρια εκτός Ελλάδας τη σημασία, την προσφορά και την αξία που έχει ο Μέγας Αλέξανδρος και η Μακεδονία για μας τους Έλληνες».

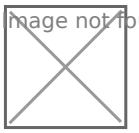

Ο υφυπουργός Εξωτερικών, αρμόδιος για τον Απόδημο Ελληνισμό, Αντώνης Διαματάρης.

Μοναδικό στον κόσμο το χειρόγραφο «05»

Μοναδικό στον κόσμο χαρακτήρισε το χειρόγραφο «05» ο πρόεδρος της Εποπτικής Επιτροπής του Ινστιτούτου της Βενετίας, Χρήστος Αραμπατζής, επισημαίνοντας ότι είναι το πιο πλούσιο σε εικονογράφηση και ιδιαίτερα σημαντικό για την καλλιτεχνική του αξία χειρόγραφο που περιέχει τη διήγηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Αναφερόμενος, ειδικότερα, στο Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών, σχολίασε ότι πρόκειται για νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που υπάγεται στο υπουργείο εξωτερικών, όμως αποτελεί μια μοναδική περίπτωση στην ιστορία του νεοελληνικού κράτους καθώς είναι ένα ελληνικό επιστημονικό ίδρυμα με τεράστιο πολιτιστικό απόθεμα που όμως έχει την έδρα του στο εξωτερικό. Στις εγκαταστάσεις του φυλάσσονται πολύτιμοι θησαυροί της πολιτιστικής μας παράδοσης οι οποίοι δωρίστηκαν στο ελληνικό κράτος από την ελληνορθόδοξη κοινότητα Βενετίας.

«Αποφασίσαμε ως εποπτική επιτροπή του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας σε συνεργασία με τον αρμόδιο υφυπουργό Αντώνη Διαματάρη και τη διεύθυνση μορφωτικών υποθέσεων και πολιτιστικών υποθέσεων του υπουργείου Εξωτερικών, να εκθέσουμε ψηφιακά σε παγκόσμια πρώτη το χειρόγραφο 05 του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας» είπε και πρόσθεσε ότι η «έκθεση αυτή θα ταξιδέψει συνεχώς εξελισσόμενη σε όλο τον κόσμο, δίνοντας παντού το στίγμα της οικουμενικότητας του ελληνισμού και του τρόπου με τον οποίο οι βυζαντινοί πρόγονοί μας φαντάστηκαν και οραματίστηκαν τον πρόγονό τους Μέγα

Αλέξανδρο».

Η ιστορία του χειρογράφου

Στην ιστορία του χειρογράφου αναφέρθηκε η βυζαντινολόγος Φλώρα Καραγιάννη, αναφέροντας αρχικά ότι λίγο μετά το θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ένας από τους συνοδούς του στην εκστρατεία, ο ιστορικός Καλλισθένης φέρεται να συνέγραψε τον βίο και τα έπη του.

Αυτή η διήγηση της ζωής του, τους αιώνες που ακολούθησαν, έγινε το μεγαλύτερο σε διάδοση μυθιστόρημα στον μεσαίωνα ενώ διαδόθηκε από την Κωνσταντινούπολη σε ολόκληρη τη Δύση και από την Τραπεζούντα έως τη Μογγολία, την Περσία, τη Σουμάτρα της Ινδονησίας, την Κίνα αλλά και στα ιερά κείμενα των μουσουλμάνων.

«Ιδιαίτερα για τους Βυζαντινούς, ο Αλέξανδρος έφτασε να έχει μυθικές διαστάσεις, να παλεύει με στρατιές ολόκληρες, ακόμη και με μυθικά τέρατα, και να νικά ενώ πολλοί αυτοκράτορες από τους Ρωμαίους μέχρι και τους Βυζαντινούς, από τον Μεγάλο Κωνσταντίνο μέχρι τον Μανουήλ Παλαιολόγο, τον είχαν ως πρότυπο ήρωα, πολεμιστή και κυνηγού. Ένας από αυτούς, ο Αλέξιος ο Γ΄ Μέγας Κομνηνός της Τραπεζούντας παρήγγειλε, στα μέσα του 14ου αιώνα, να του ετοιμάσουν για την προσωπική του βιβλιοθήκη ένα χειρόγραφο με τη διήγηση του Αλεξάνδρου. Το χειρόγραφο αντιγράφηκε, πιθανότατα από κάποιον Κωνσταντινοπολίτη κωδικογράφο, και εικονογραφείται με 250 μινιατούρες μικρογραφίες που αναπαριστούν τη ζωή και τα έπη το Αλεξάνδρου από τη γέννηση μέχρι το θάνατό του», σημείωσε χαρακτηριστικά.

Σύμφωνα με την ίδια, λίγο μετά την κατάληψη της Τραπεζούντας το 1461 προφανώς ο νέος, τουρκικής καταγωγής, ιδιοκτήτης του χειρογράφου το συμπλήρωσε με επεξηγήσεις και σχόλια δίπλα σε κάθε μία από τις μικρογραφίες, γραμμένα σε παλαιοοθωμανική γραφή.

Στη συνέχεια το χειρόγραφο ακολουθώντας άγνωστες διαδρομές εμφανίστηκε στις αρχές του 19ου αιώνα να βρίσκεται στην κατοχή ενός μεγάλου εμπόρου της Βενετίας, του Κωνσταντίνου Μαρούτση, και από εκεί πέρασε στα μέσα του 19ου αιώνα στην κατοχή της ελληνικής κοινότητας. Σήμερα βρίσκεται στο μουσείο του Ινστιτούτου και αποτελεί ένα από τα σπουδαιότερα εκθέματά του.

Το χειρόγραφο αναδεικνύει μια ιστορία που ξεκίνησε από τον δικό μας τόπο

Στη σημασία του χειρογράφου αναφέρθηκε η αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης Βούλα Πατουλίδου, υπογραμμίζοντας ότι αυτή η ιστορία ξεκίνησε από τον δικό

μας τόπο.

«Ο Αλέξανδρος θα είναι πάντα εδώ, πανελλήνιος και συνάμα οικουμενικός. Περπατάει στο Δίον, ερωτεύεται στην Πέλλα, κοιμάται στη Βεργίνα, χτυπάει με το σκήπτρο του τον Άθω, αγναντεύει από τον Όλυμπο την οικουμένη, ξεδιψά στα Στάγειρα από το κανάτι του Αριστοτέλη, κατεβαίνει στην Ερυθρά Θάλασσα και πλέει προς το Θερμαϊκό για να βρει στο Αιγαίο την αδελφή του τη γοργόνα τη Θεσσαλονίκη, για να της ξαναδώσει το αθάνατο νερό έτσι ώστε να μπορεί για χρόνια πολλά, ακόμη και στις μέρες μας να ρωτά τους θαλασσινούς αν ζει ο Βασιλιάς Αλέξανδρος» τόνισε η κ. Πατουλίδου.

Πηγή: www.ekirikas.com